

FAUD

First Aid Under Danger

Voorwoord:

Allereerst het volgende. FAUD is geen standaard EHBO onderdeel, maar eigenlijk een commerciële opleiding, die gevoed wordt door de angst van het gros van de mensen. In dit geval de angst voor terroristische aanslagen. Uit diverse kringen is al naar voren gekomen dat de kans dat je in en om je huis grotere en dodelijkere ongevallen zult kunnen overkomen is 1 op de 100000.

Daar komt bij dat wanneer je toch te maken krijgt met een dergelijke aanslag, je er te dichtbij betrokken bent of zelf zwaargewond bent, je niet bij machte bent om ook maar daadwerkelijk iets te doen.

Voorbeeld: Op de markt in Middelburg wordt door een zotte terrorist een bom tot ontploffing gebracht, tijdens die immens grote en druk bezochte wekelijks markt (dit is sowieso al ondenkbaar omdat dit tot nu toe altijd maar een gewoon stadsmarktje is). Maar neem aan dat je toevallig net met je vriendin/vriend daar aan het shoppen bent.

De bom ontploft en een eerste reactie van de mens (net als elk ander zoogdier) is rennen voor je leven en uiteraard niet naar het gevaar toe. Oké jij bent dan toch een wat koelere kikker en komt na een minuut of 4 á 5 tot de conclusie “laat ik toch maar eens gaan kijken of ik kan helpen” en wandel dezelfde weg terug richting het gevaar.

Je bent dus al 8 á 10 minuten kwijt (in die tijd kan iemand waarvan z'n been eraf is geblazen al dood zijn). Maar oké op de rampplek aangekomen zie je dat er overal gewonden liggen en dat je heel wat wonden kunt behandelen. Maar wat jammer nou, je hebt je arsenaal aan speciale hulpmiddelen niet bij je (of je winkelt met een bolderkar met EHBO materiaal). Ze liggen wel in je auto, maar die staat in de parkeergarage aan de Lange Geer. Als je deze materialen gaat halen verlies je weer 10 tot 15 minuten, wat weer resulteert in nog meer doden.

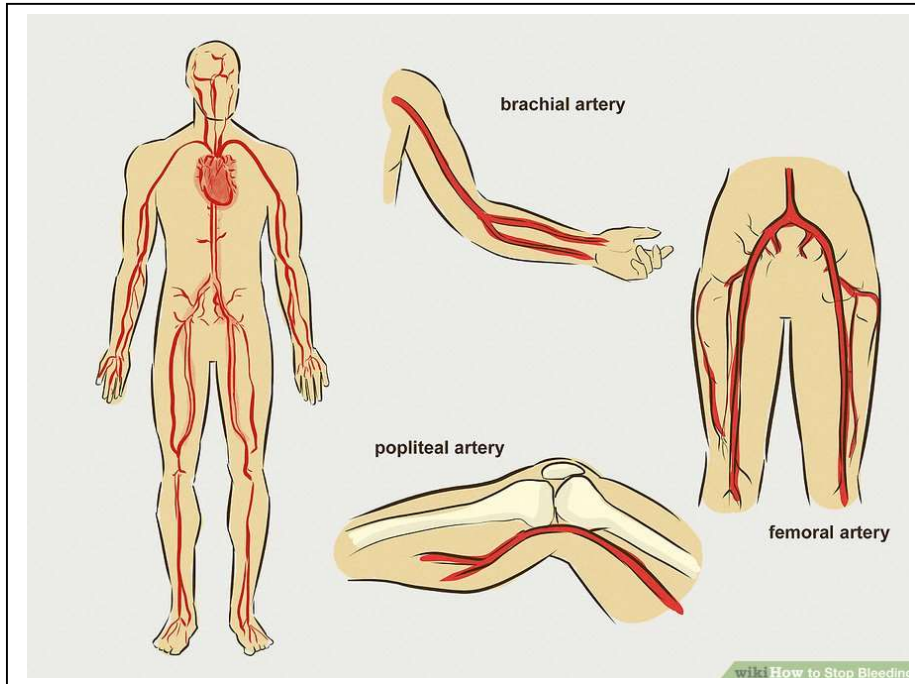
Helaas weet je door de cursus FAUD niet meer hoe je iemand kunt helpen met je blote handen.

Nagedachte: Ik hoop hiermee duidelijk gemaakt te hebben dat alle commerciële en op angst gestoelde opleidingen totaal nutteloos zijn wanneer je niet bij machte bent om logisch te redeneren en te handelen. Ook geef ik hiermee aan dat de verpaupering van de EHBO-opleidingen eigenlijk het grootse probleem is.

In dit epistel wil ik dus eigenlijk de oude gedegen EHBO weer ophalen en daarnaast de eventuele “dure” hulpmiddelen in te zetten zodat je kunt zien dat zonder de basiskennis en het logische verstand, jij en je eventuele slachtoffer net zo hulpeloos zijn als een baby.

FAUD

First Aid Under Danger

Firts Aid Under Danger

Deze technieken gaan uit van ernstige bloedingen door bijvoorbeeld terroristische aanslagen of zeer grote ongevallen (denk hierbij aan het grote ongeluk ter hoogte van Heinkenszand ten gevolge van mist) en zijn daardoor ook specifiek bedoeld voor zulke aangelegenheden.

U weet allemaal dat in ons lichaam de bloedbanen de rol spelen als kanalen voor het bloedtransport.

Men denkt hierbij meestal aan de aders en de slagaders. Overigens is het een misvatting dat een aderlijke bloeding minder ernstig zou zijn dan een slagaderlijke.

In de bovenstaande afbeelding ziet u hoe de slagaders in het lichaam lopen. Dit is redelijk belangrijk om te weten, omdat de slagader voor de aanvoer zorgt en daar de aangewezen ader is om een heftige bloeding te kunnen stelpen. Immers als er geen aanvoer meer is, is er ook geen bloeding meer.

Er zijn een aantal manieren om een bloeding te stelpen:

- 1) Boven hart niveau houden
- 2) Druk op de wond uitoefenen
- 3) Bloedtoevoer wegnemen
- 4) Stelpend materiaal gebruiken(welke u meestal niet bij de hand zult hebben)

Deze punten worden in dit epistel behandeld, met aan de ene kant de “gewone” EHBO-methode en wanneer hiervoor speciaal materiaal gemaakt is en in FAUD gebruikt wordt aan de ander kant.

FAUD

First Aid Under Danger

Boven hartniveau

Bloed heeft een bepaald gewicht, hierdoor heeft het de neiging om naar beneden te zakken. Doordat ons hartje druk op het bloed zet en de slagaders en aders lekker stevig zijn (ook bevinden er zich, ik noem het maar even “keer klepjes” in), is het mogelijk dat het bloed in de slagaders en aders niet alleen naar beneden zakt, maar ook weer omhoog kan gaan. Maar wanneer wij het aangedane lichaamsdeel hoger dan het hart houden wordt het voor het bloed wel moeilijker om omhoog te gaan. Dit wordt mede veroorzaakt door de drukvermindering door de verwonding. Ook een aandoening van de aderen kan ervoor zorgen dat het bloed weer moeilijker omhoog gaat (denk hierbij aan spataders). En ander bewijs: houd uw ene arm omhoog en de andere naar beneden. Binnen een minuut ziet u al kleur verschil: de hand van de arm die u omhoog houdt zal wit worden (het bloed klettert gewoon naar beneden) en de andere zal blauw rood worden (moeilijker omhoog te krijgen richting het hart).

Als we dit voor ogen houden is het dus eigenlijk een heel eenvoudig hulpmiddel om een bloeding sterk, dan wel helemaal te stoppen. Uiteraard laten wij het daar niet bij, maar dekken de wond wel af met een pleister (met of zonder plaatje er op), een wondverbandje of wanneer niets ander aanwezig (en noodzakelijk) een zakdoek, stukken van de kleding van het slachtoffer en nou ja bedenk maar iets.

Dit is zo simpel dat er in FAUD geen ander methode voor te vinden is.

Druk op de wond

Hierbij even een opmerking: Wist u dat ons dierlijk instinct zelf al tegen ons als slachtoffer zegt zorg voor druk op dat gat?

Vermoedelijk wel, maar u heeft daar niet direct over nagedacht. Want wat doet u wanneer u een bloedende wond(je) heeft: juist u drukt er automatisch uw hand of vinger op, alsof u denkt hé dat rode spul hoort er niet uit te komen, maar moet er in blijven. Zo komt iemand met een wond, wanneer hij nog bij machte is om te komen, ook naar u toe.

We kunnen met verschillende materialen die normaal zijn voor een EHBO'er druk geven op de wond.

Ik noem ze hier na voor de volledigheid even op:

- 1) Steriel gaasje(al of niet non adhesive)
- 2) Propje witte watten (zigzag Watten)
- 3) Elastisch hydrofiel windsel (hydrofieltje)
- 4) Ideal zwachtel
- 5) Trauma zwachtel (deze word ook bij FAUD gebruikt)

Uiteraard kunnen we hier ook combinaties maken.

En ja, u leest het goed een verbandje gecreëerd met een steriel gaasje, een propje watten en een hydrofieltje is ook al een druk verbandje (zeker wanneer het aangelegd wordt door een standaard EHBO'er).

FAUD

First Aid Under Danger

Maar er zijn uiteraard ook verwondingen die speciale aandacht vereisen, want wij weten een normaal wondje met deze materialen wel te stelpen.

Hier voor laat ik u even denken aan Oud en Nieuw (hé kijk nou, dear leg een klauw, is'tie van mai of issie van jauw). Met andere woorden een afgerukt, gescheurd of gesneden lichaamsdeel (hier word ook bij FAUD aan gedacht).

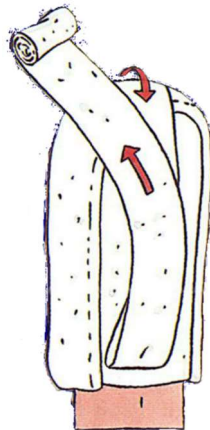
In onze oude EHBO gingen we dan aan een stompverband denken.

Wat is een stomp verband:

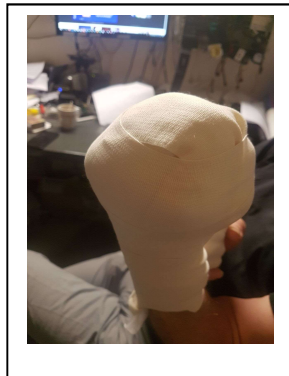
Dit bestaat uit steriele gaas (grote maat), watten (behoorlijk wat) en een ideaal zwachtel.

Hoe maken we deze afdichting:

- 1) Leg het steriele gaas op de wond
- 2) Leg op dit gaas een dikke prop watten
- 3) Maak met het ideaal zwachtel 2 kruisen over de stomp, zodat de open kant van de wond geheel afgedekt is (dit moet met een zo groot mogelijke druk). Onderstaande afbeelding laat zien hoe de 2 kruisen gepositioneerd zijn.

- 4) Borg dit kruis van de wond zijde 2/3 overlappend naar beneden. Zodat het resultaat eruit komt te zien als onderstaande afbeelding

Bij FAUD hebben ze als speciaal verband het Emergency Bandage (noodverband).

FAUD

First Aid Under Danger

Deze kun je vergelijken met een trauma zwachtel maar dan zonder de plastic haak op het kompres. Deze kan op een gelijk waardige manier aangelegd worden zoals hierboven beschreven.

Tweede geval:

Door een scherf van de explosieven is een groot gat in het bovenbeen ontstaan bij het slachtoffer.

Hiervoor gebruiken we:

- 1) Veel steriel gaas
- 2) Een hydrofiel windsel (grote maat)
- 3) Een ideaal zwachtel

We leggen een grote hoeveelheid gaas op het gat. Daarna dekken we het af met het hydrofiele windsel en dan doen we het ideaal zwachtel er lekker strak om heen ervoor zorgend dat we richting het hart wikkelen.

Een moderne EHBO'er pakt natuurlijk een trauma zwachtel hiervoor en jeetje, laat nu iemand die een opleiding FAUD heeft gedaan dit ook doen.

Uiteraard kan ik nog veel meer voorbeelden gaan bedenken, maar het uit eindelijke resultaat is een behoorlijke druk op de wond uitoefenen en of je dit nu creëert met speciaal materiaal of met normaal standaard spul of zelfs met materiaal dat het slachtoffer zelf om zijn lijf heeft het, het maakt niet uit.

Als we maar voldoen aan punt 2: **DRUK OP DE WOND**.

Bloedtoevoer wegnemen

Zoals op de afbeelding aan het begin van dit epistel te zien is, zijn er een aantal plaatsen waar het voor ons mogelijk is om de bloedtoevoer weg te nemen. Ook al wordt het in de moderne EHBO niet meer toegepast, onder speciale omstandigheden is het bijzonder handig wanneer we weten hoe dit moet.

Voor het wegnemen van de bloedtoevoer hebben we nodig:

- 1) Een hevig bloedende wond die niet direct te stelpen is
- 2) Een plaats waar we bij het toevoerkanaal kunnen komen
- 3) Een plaats tussen de wond en het hart
- 4) Een ondergrond waar we de bloedtoevoer op kunnen dichtdrukken (het bot dus)

In de tekening op de volgende pagina staan eigenlijk alle locaties aan gegeven.

Dit noemen wij drukpunten. De voor de EHBO'er bekende drukpunten zijn:

- 1) Op het bovenste rib (achter het sleutel been)
- 2) Onder de biceps
- 3) De lies.

FAUD

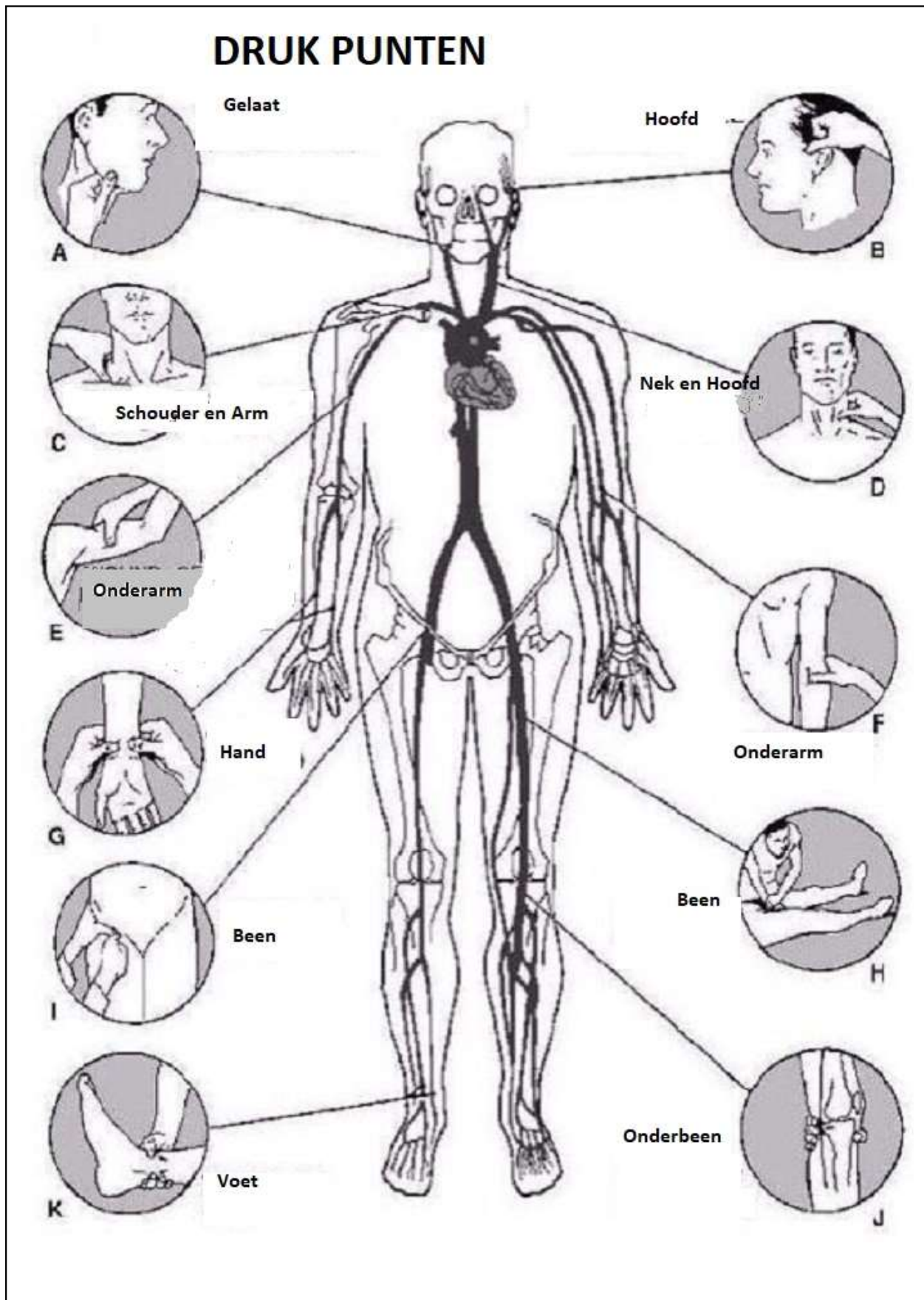
First Aid Under Danger

Deze kunt u op de afbeelding ook weer zien, maar er staan ook een aantal specifiekere bij. Dit kan uiteraard in sommige gevallen handig zijn. Welke ik persoonlijk mis zijn: de neus en de vingers.

FAUD

First Aid Under Danger

Maar die zijn wel zo bekend dat er gedacht is dat die niet meer aangegeven hoefden worden.

FAUD

First Aid Under Danger

Door op deze plaatsen een zachte druk uit te oefenen wordt de bloedtoevoer weggenomen zonder dat er verder al te veel schade kan ontstaan bij het slachtoffer. Let op dat er over zachte druk gesproken wordt en niet hard duwen of knijpen.

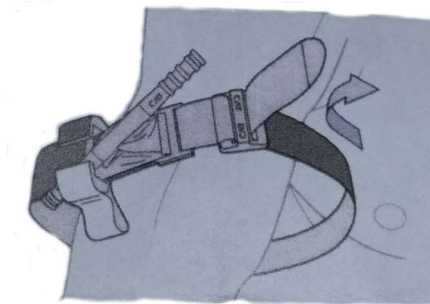
Even nog een opmerking bij het drukpunt voor het onderbeen. Dit drukpunt is wel een wat lastigere, maar ook weer eenvoudig op te lossen. Wanneer u het slachtoffer zijn been strak op laat trekken, bereikt u hetzelfde effect.

Het is helaas zo dat wanneer u 2 slachtoffers hebt waarbij een bloeding gestelpt moet worden doormiddel van drukpunten, dan heeft 1 van die 2 pech, want u heeft maar 2 handjes en daarmee kunt u maar een slachtoffer tegelijk mee helpen.

Maar ook daar is een oplossing voor, namelijk **de knevel**.

Wat is een knevel?

Een knevel is een hulpmiddel, welke bestaat uit een speciale band, die strak om het weg gespatte of afgerukte lichaamsdeel gedaan kan worden en waarmee alle bloedvaten dicht geperst kunnen worden.

U begrijpt dat deze alleen op ledematen (dus armen en benen) gebruikt kan worden.

Ondertussen wordt ons handtasje al lekker vol en we overwegen dus om maar een trolley aan te schaffen om alle hulpmiddelen, die we eventueel nodig zouden kunnen hebben bij een terroristische aanslag, mee te kunnen nemen als we naar de Agrimarkt gaan om onze wekelijkse boodschappen te gaan halen(want als er wat gebeurt kunnen we niet eerst naar huis om de materialen op te halen).

Troost u want eigenlijk hebben wij dit ding allemaal al bij ons of voorhanden zonder dat we dit eigenlijk in de gaten hebben, namelijk een broeksriem of de mouw van een trui. Want overal waarmee een band gemaakt kan worden daar kan ook een knevel mee gemaakt worden.

Bij een echte knevel volgens FAUD zit ook een watervaste marker. Deze hebben we nodig om bij een aangelegde knevel te kunnen noteren hoe laat deze aangelegd is. Dit is nodig omdat het weefsel na de knevel misschien nog te redden is. Zou deze knevel dan niet om de 10 minuten even gelost worden, dan sterft alles na de knevel af, waarna het echt niet meer te redden is. Dit is een van de redenen waarom er bij de opleiding voor EHBO'er geen knevel meer in het arsenaal zit. Dit lossen werd maar al te vaak vergeten en dat zou dan weer ten nadele van het slachtoffer zijn.

FAUD

First Aid Under Danger

Oké, maar er is meer. Er zijn ook verwondingen die een groot gat vormen en heftig bloeden. Helaas kan niet elk gat op een van de bovenstaande manieren gestelpt worden. Maar ook daar is weer een oplossing voor (weer iets voor in de trolley).

Het Haemostatic gaas.

U kent allemaal nog wel het gele poeder, ik dacht dat het de naam dermatol poeder had. In de jaren tachtig werd dit spulletje veel in huishoudens gebruikt om schaafwondjes te desinfecteren en droog te maken. Dit spulletje had dus een desinfecterende werking en maakte een keurig korstje, zodat de verwonding niet meer bloedde of vochtig bleef. Dit korstje werd zoals alle korstjes er lekker afgekrabd. Dit veroorzaakte meestal een lelijk litteken, wat voor de overheid weer een reden was om de verkoop te stoppen (het is overigens nog steeds te verkrijgen, maar je moet even zoeken).

De eigenschappen van dit materiaal waren natuurlijk geweldig, dus werd er met dit materiaal een oplossing gezocht voor een verwonding die wij nu behandelen; een heftig bloedend gat.

De militairen kwamen op het idee om dit poeder op een verbandgaas te doen en dit complete gaas in de wond te proppen. Heel voordelig, want dan werd er ook druk uitgeoefend op de aders en slagaders aan de binnen kant van het gat. Maar op een gegeven moment kwamen ze erachter dat tijdens de operatieve handelingen wel eens vergeten werd dit gaas weer te verwijderen (logisch het was een bloederige brij geworden en niet altijd herkend als gaas). Daarom is er nog een stofje aan toegevoegd, zodat het met röntgen te herkennen werd.

FAUD

First Aid Under Danger

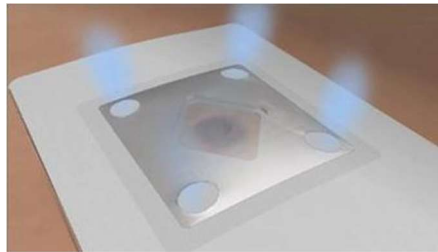
Maar als we het goed bekijken heeft ons lichaam nog meer zwakke plekken. Er zijn nog meer organen die een probleem voor onze gezondheid vormen (let maar eens op waar er weer over gebakkeleid word in de regering, ja ik bedoel roken). Onze longen. Dit orgaan is weliswaar redelijk beschermd door onze botten, maar als er een mes of een granaatscherf of ander rondvliegend spul naar binnen gaat, dan zit er toch een gat in. En zoals we allemaal weten, is dit erg nadelig voor het in leven blijven van ons.

Bij het onder deel FAUD is ook hier weer een speciaal hulpmiddel in gebruik. Dit is een “**chest seal**”.

Wat is dit nou eigenlijk.

Heel simpel uitgelegd:

Een plakker met een ventiel werking, die over het gat in de borstkas gelegd kan worden.

Deze zorgt ervoor dat het inklappen van de long vertraagd wordt omdat er minder lucht in de borstkas zou komen, waardoor er geen ruimte meer is voor de longen zelf (tevens weer de volgende stap naar een bestelbusje om onze hulpmiddelen mee te nemen voor onze wekelijkse boodschappen).

Maar als recht gearde EHBO'er hebben wij dit eigenlijk al geleerd om te maken van materiaal wat altijd voor handen is; het door ons gebruikte gaasje met het plastic van de verpakking en voor nood; Duct Tape.

Wat houd **FAUD** verder in:

FAUD, leert ons dat wij nauwkeuriger naar een slachtoffer kijken.

Wat bedoel ik daar mee?

Niet zo moeilijk, niet denken dat wanneer er een gat aan de voorkant zit, dat dat alles is, maar dan ook even kijken of de achterkant nog dicht is. Doen we dit niet, dan kan het zijn dat we de voorkant keurig dichtgemaakt hebben, maar het slachtoffer aan de achterkant leeg blijft lopen (dat is natuurlijk zonde van onze tijd en inspanning, maar ook zeer nadelig voor het slachtoffer).

FAUD

First Aid Under Danger

Slotwoord:

Zoals jullie hebben kunnen ontdekken, sta ik persoonlijk nogal sceptisch tegenover het nut van een opleiding FAUD. Zelf zie ik het als een gevolg van het steeds meer vereenvoudigen van en het verschuiven naar ziektes, dat wordt voorgesteld door het huidige EHBO-onderwijs. Hierdoor is het voor de commercie, gebaseerd op angst, mogelijk om deze opleidingen aan te bieden. Hier in Zeeland hebben wij een speciale eenheid (ik kan niet meer op de naam komen) die opgeleid was voor ondersteuning bij grotere calamiteiten (denk hierbij aan het ongeluk tijdens de mist ter hoogte van Heinkenszand). Deze speciale afdeling is opgeheven omdat er te weinig gebruik van gemaakt werd.

Verder heb ik gezien wat deze Faud opgeleide personen allemaal bij zich moeten hebben om hun hulp te verlenen en ik kan u zeggen: ik kan er mijn rugzak van 60 liter, die ik tijdens mijn trektochten gebruik, bijna geheel mee vullen (ik kan mij dus niet voorstellen dat deze mensen dit altijd bij zich hebben of ze moeten ingelicht zijn dat er een aanslag zal komen). Hierdoor twijfel ik aan de noodzaak om een dergelijke opleiding te moeten volgen om adequaat hulp te kunnen verlenen tijdens of na een terroristische aanval. Hierdoor zijn de opmerkingen van trolleys en bestelauto's ontstaan.

Volgens mij zou een terugkeren naar daad werkelijke EHBO een veel betere oplossing zijn, want dan kunnen wij als burgerhulpverleners echt iets betekenen voor slachtoffers omdat wij dan leren met niets toch een adequate hulp te verlenen. Helaas is Eerste Hulp Bij Ongelukken verzand in een herkennen van ziektebeelden en oplossingen hiervoor.

Verder hoop ik eigenlijk dat ik u toch nog iets heb mogen leren.